

עפ"ג 17268/07 - מדינת ישראל נגד יוסף אלימלך, מרדכי מג'ם

בית המשפט המחוזי בירושלים שבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 18-07-17268

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ז

כב' השופט כרמי מוסק

כב' השופטת שירלי רנर

המעוררת

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

1. יוסף אלימלך
עו"י ב"כ עו"ד דניאל דותן
2. מרדכי מג'ם
עו"י ב"כ עו"ד קלין ישראל

המשיבים

פסק דין

ערעור על גזר דין של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט שמואל הרבט) מיום 18.5.23.

בת"פ 17-07-49284.

כללי

1. המשיבים הורשו על יסוד הודהתם במסגרת הסדר טיעון: המשיב 1 הורשע בהתרצות למקומות מגוריים בכונה לבצע גניבה בצוותא חדא (7 עבירות), גניבה בצוותא חדא (6 עבירות), קשר רפואי לביצוע פשע (8 עבירות), ניסיון גניבה, ניסיון ההתרצות למקומות מגוריים בכונה לבצע גניבה בצוותא חדא. **המשיב 1** נדון לעונשים הבאים: 32 חודשי מאסר בפועל; הופעל במצטבר מאסר על תנאי למשך 7 חודשים והופעל בחופף מאסר מותנה נוספת למשך 4 חודשים, בסה"כ **39 חודשים מאסר בפועל**; 6 חודשים מאסר על תנאי על כל עבירה רכוש או הונאה או קשר רפואי לביצוע עוון או פשע; ופיקוח לשמונה מתלוונים בסכום כולל של 26,910 ₪. **המשיב 2** הורשע בהתרצות למקומות מגוריים בכונה

עמוד 1

© verdicts.co.il - דין זה זכויות שמורות לאתר פסק דין

לבצע גניבה בצוותא חדא (6 עבירות), גניבה בצוותא חדא (6 עבירות) וקשירת קשר לביצוע פשע (7 עבירות, ניסיון גניבה), ניסיון התפרצויות למקומות מגורים בכוננה לבצע גניבה בצוותא חדא וניסיון גניבה בצוותא חדא. המשיב 2 צירף תיק נספה, בו הודה והורשע בגניבה וקשירת קשר לביצוע עוון. המשיב 2 נדון לעונשים הבאים: 37 חודשי מאסר בפועל, הופעלו שלושה מאסרים מותנים בסך כולל של 24 חודשים, כך שהמשיב 2 ירצה 13 חודשים מאסר במצטבר והיתר - בחופף, ובמשך הכל ירצה 50 חודשים מאסר בפועל. כמו כן, הוטלו עליו 6 חודשים מאסר על תנאי ופיצוי לשמנונה מתלוננים בסך כולל של 21,200 ₪. עוד נקבע כי המוצגים בתיק יחולטו, יושמדו או יוחזר לבנייהם. הערעור מופנה כלפי קולות העונשים.

2. ואלה המעשים בתמצית: המשיבים קשו קשר אחד עם השני ועם אחרים. המשיבים בחרו בקפידה מבוגרים בני מעלה מ - 70 שנים, על מנת להתרוץ לבתיהם בתחוםם ולגנוב מהתוכם. במהלך החודשים מרץ-יוני 2017, פנו המשיבים למטלונים באמצעות שווא, טענו כי הם רוצים לתרום לבית הכנסת, אליו קשור אותו מטלון, אחד מהם היה מוסר למטלון שטר של 200 ₪ בבקשת לקבל עוזף של 100 ₪, משחזר המטלון שטר של 100 ₪, היה אחד מהמשיבים קורע את השטר וմבקש שטר חדש ותיקן, והוא חזר על כך כמה פעמים. במהלך זה, המשיב الآخر או אדם אחר היה מנצל את היסח הדעת של המטלון על מנת לנגב את כספו. כתוב האישום שהוגש נגד המשיב 1 כל שבעה אישומים בנוגע עם אירועים שונים מהם התרחשו בחודש מרץ 2017, וחמשה בחודש יוני 2017. שלושה מהם בוצעו ביחד עם המשיב 2, והיתר עם אדם אחר. מכתב האישום בתיק שצירף המשיב 2 עולה כי ביום 3.1.16 גנב המשיב 2 ביחד עם אחר מקשייש את קצבת הזקנה שלו בסך 4,000 ₪ לאחר שהחל לשוחח עמו באמצעותה של מתן תרומה.

טענות הצדדים

3. המערערת עותרת להחמרה עונשם של המשיבים, כך שיוטל עליהם עונש הולם את נסיבות המקרה. לעומת זאת, העונשים שהוטלו אינם מייחסים את החומרה הרואה לעבירות ולנסיבות ביצוען והם חריגים לקולא באופן משמעותי ממתחם הענישה ומהענישה הנוהגת, ובכל זאת, שגה בית משפט קמא הן בקביעת מתחמי עונישה נמוכים והן בכך שלא נתן ביטוי בענישה הכלולית לריבוי האירועים. כמו כן, שגה בית משפט קמא בכך שהיא לא תחפוץ את המאסרים המותנים בחלוקת בחופף ולא צבר את כולם לכדי עונש אחד. בנוסף, קבע פיצוי המגיע כדי גובהו המדוקדק של הסכומים, אותן גזלו המשיבים מטלונים, והתעלם מכך שתכליתו של פיצוי בדיון הפלילי אינו רק לפצצת את נפגע העבירה אלא גם לשחק את היכיון שבعبירות ואת הפגיעה הנפשית והלא מוניות שנגרמה למטלונים ולפרטיהם. לעומת זאת המערערת, מדובר בעבירות שיש בהן חומרה יתרה, שכן הן בוצעו כלפי כנגד קשיים, רבים מעל לגיל 80, תוך ניצול מצבם המוטורי וחולשותיהם, כך שהמטלונים היו טרף קל למשיבים שחדרו לבתיהם וגזלו מהם כספי ביתוח לאומי, כספי פנסיה וכיסף שנועד לטיפול. המשיבים אף ניצלו את העובדה שהמטלונים היו אנשים יראים שיפתחו את דלתם למקשי תרומה לבית הכנסת או צדקה אחרת. כמו כן, מדובר בעבירות שנערכו במספר מקומות שונים ברחבי הארץ, רוחקים ממקום מגוריים של המשיבים, באופן המלמד כי אין מדובר במעידה חד פעמי מצדם או בעבירות ספונטניות, אלאiami שתקנו, נסעו וצדו את קורבנותיהם. זאת, בציור ערך של המשיבים, מחייב את הפעלת מלאה המאסרים המותנים במצבם. בהקשר זה טענה המערערת כי למשיבים עבר פלילי עשיר, שככל מאסרים בפועל, ולהובת כל אחד מהם עמדם מאסרים מותנים מרתייעים, שלא היה בהם כדי להרתום מלשוב ולבצע עבירות, ולפיכך, במקרים אלה, יש חשיבות להשתת עונשים חמורים ומרתייעים. הוסף כי לא הגיעו בחשבון כלל הנסיבות לעניין חומרת המעשים. בית משפט קמא א闷ם קבע כי כל אירוע עומד בפני עצמו, אולם הטיל עונש אחד כולל, מבלתי לנמק מדוע נעשה כן ומדובר בטענה מהותית ובהא הפניה לע"פ 1605/13.

4. ב"כ המשפט 1 טען כי יש לדחות הערעור. טען כי לא היה מקום לצרוף מסמכים הנוגעים במעטץ זאת על מנת להשחרר את המשיבים ולא רלבנטיות. טען כי לא נפלה טעות בגין הדיון. המאסרנים המתוונים של משפט 1 נחפפו בחלוקת וסמכו בcourt מושפט היא להורות על חפיפה של עונש מוותנה. לא נפלה טעות בהנמקת בית מושפט קמן ובכל מקרה, יש לבדוק את התוצאה הסופית. עניינו של המשפט 1 אינו דומה להחלטות אלה הפניה המערעת. אין מקום להחמרה, במיוחד כאשר מדובר בערכאת הערעור ועונשו של המשיב אינו סוטה מדיניות העונשה הנהוגה ובאה הפניה להחלטות התומכת בכך, על כן יש לדחות הערעור.

ב"כ המשפט 2 טען כי מלכתחילה עמדת המאשימה הייתה להקצנה בעניין העונש. בתיקים דומים אחרים לא הוטלו עונשים שהם חמורים מעונשו של המשיב (באלה הפניה להחלטות בעניין מקרים אחרים שם הוטלו עונשים שנטען כי באופן ייחסי הנם קלים יותר). בימ"ש קמא הלך בעקבות העונשה הקיימת והעונש שהוטל על המשיב אינו, כאמור, פחות מכך. המשיב נטל אחריות והודה. למשיב נסיבות חיים קשות, נסיבות שיש להבאים בין היתר: המשיב גdal אצל אם עם קשיים קוגניטיביים קשים, שמנעה ממנו מילצת מהבית ואף להתגיס. האם גנבה על מנת למן תרופות והמשיב עשה כן אף הוא, על מנת למן תרופות (הגשו מסמכים לעניין זה). מעשיו של המשיב לא לו באלים, מבל' כמעט בחומרתם. המשיב מנסה לשנות דפוסים במאסרו (הגשו מסמכים), וכן בית מושפט קמא הביא בחשבון המעט באיזוק אלקטרוני. הוסכם גם להעביר הפקדון בסך 10,000 ₪ למתלוונים. מכל אלה יש לדחות הערעור.

דין

4. שני המשיבים הינם יידיים שנת 1988. לזכות המשיבים עומדת הودאות במינויים להם, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטו וליעול ההליכים, האחוריות שלקחו על המעשים והבעת חרטה. לגבי המשפט 1, התחשב בית מושפט קמן גם בכך שמדובר באדם צעיר, ללא תמיכה משפחתית, כלכלית או אחרת. באשר למשפט 2, התחשב בית מושפט קמן גם בגילו ובנסיבות אישיות ומשפחתיות קשות, כפי שתואר בגין הדיון. מאידך, לחובת המשיבים נזקפת חומרת העבירות שביצעו. מדובר בעבירות חמורות ומכוורות, שבוצעו כלפי קשיים, בצוואת חדא, בתחוכם, לאחר תכנון מוקדם שככל גם את בחירת הקורבנות הספרטניים, כך שהיו אנשים שנית להונאות ולרמות בקלות, תוך ניצול פגיעותם, חולשתם הפיזית וטוב ליבם, ותוך שהמשיבים מחלקים ביניהם את "העבודה" במטרה לבבל את הקורבן. בית מושפט קמן עמד בגין הדיון על כך שהמשיבים לא ראו נגד עיניהם את הפגיעה בקרביהם, ולא היסטו מלהTEL בהם ולחדרו לביהם תוך פגעה בפרטיהם ובאמון שננתנו בהם. מדובר בעבירות שבוצעו פעמים רבות באופן דומה בדרך חילוקה המלמדת על התנהלות עברינית מושרשת של המשיבים. לחובת המשיבים נזקף גם עברם הפלילי העשיר, המלמד על דרכם לניגודי מרמה לצורך השגת ממן. המשיב 2 אף צירף תיק בו ביצע את אותן עבירות כלפי קורבן קשייש שנה קודם לביצוע העבירות בתיק העיקרי, ולא היה בהעמדתו לדין באותו תיק או במאסרנים המתוונים לחובתו כדי להרטינו מלשוב על ביצוע העבירות דן. כלל הוא, כי ערכאת הערעור לא גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר הדין של הערכאה הדינית, וכי התערבותה בעונשים שנגזו שמורה למקרים חריגים בלבד, בהם נפלה טעות מהותית, או כאשר העונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת העונשה הרואיה. לאחר בוחנת טיעוני הצדדים, הגיעו לכל מסקנה כי בית מושפט קמן הביא בחשבון מכלול השיקולים והטיל על המשיבים עונש ראוי למעט בשאלת הפעלת המאסרנים המתוונים, זאת נוכח חומרת המעשים ו עברם הפלילי המכבד של המשיבים בעבירות רלבנטיות כאשר גם מאסרים בפועל שהוטלו עליהם לא היה בהם גורם להם לחודל ממעשייהם. לפיכך, הערעור מתקבל במובן זה שעונש המאסר המתוונה לתקופת 4 חודשים שהוטל בחופף על משפט 1, יריצה באופן מצטבר, דהיינו תקופת המאסר הכללת, בפועל, תimum על 43 חודשים. באשר לשפט 2 - מתוך תקופות המאסרנים המתוונים בסך כולל של 24 חודשים יריצו 20 חודשים

במצטבר ויתרתם על תנאי, דהינו תקופת המאסר הכללית תעמוד על 57 חודשים מאסר בפועל.

ניתן היום, כ"ז אדר א' תשע"ט, 03 מרץ 2019, במעמד ב"כ המערערים, המערערות וב"כ המשיבה.

רפי כרמל, שופט
אבי"ד
כרמי מוסק, שופט
שרלי רנור,
שופטת